

Informacja z realizacji

**Programu Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm na lata
2018 – 2020 za 2019 rok**

oraz

**Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście
Chełm na lata 2016 – 2020 za 2019 rok**

Chełm 2020 r.

Spis treści

I. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU PROMOCJI I OCHRONY ZDROWIA W MIEŚCIE CHEŁM NA LATA 2018 – 2020 ZA 2019 ROK.....	3
II. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU PROMOCJI I OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO W MIEŚCIE CHEŁM NA LATA 2016 – 2020 ZA 2019 ROK	10
III. PODSUMOWANIE	24

I REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU PROMOCJI I OCHRONY ZDROWIA W MIEŚCIE CHEŁM NA LATA 2018-2020 ZA 2019 ROK

Uchwałą Nr XXXIV/407/17 z dnia 28 grudnia 2017 r. Rada Miasta Chełm przyjęła „Program Promocji i Ochrony Zdrowia w mieście Chełm na lata 2018-2020”. Główny cel programu stanowi **poprawa stanu zdrowia i związanej z nim jakości życia mieszkańców Miasta Chełm poprzez organizację badań profilaktycznych i kształtowanie prozdrowotnego stylu życia**. Uznano, iż osiągnięcie założonego celu głównego będzie możliwe poprzez realizację niżej wymienionych celów szczegółowych:

- 1) dostępność do bezpłatnych badań profilaktycznych dla mieszkańców miasta Chełm w zakresie zapobiegania chorobom cywilizacyjnym w tym chorobom nowotworowym,
- 2) poszerzanie i uzupełnianie katalogu działań zapobiegawczych w zakresie chorób zakaźnych i wirusowych,
- 3) stworzenie oferty edukacyjnej związanej z promocją zdrowia i zdrowego stylu życia z wykorzystaniem jednostek organizacyjnych, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- 4) zapobieganie najczęstszym problemom zdrowotnym i społecznym, wynikającym ze spożywania alkoholu, tytoniu i narkotyków,
- 5) podejmowanie i promowanie działań związanych z promocją i ochroną zdrowia psychicznego.

Cel główny programu	
Poprawa stanu zdrowia i związanej z nim jakości życia mieszkańców Miasta Chełm poprzez organizację badań profilaktycznych i kształtowanie prozdrowotnego stylu życia	
Cele szczegółowe programu	Zrealizowane zadania
Dostępność do bezpłatnych badań profilaktycznych dla mieszkańców miasta Chełm w zakresie zapobiegania chorobom cywilizacyjnym w tym chorobom nowotworowym	Kontynuacja realizacji nw. wieloletnich programów profilaktycznych . W ramach tego zadania w roku 2019 kontynuowano realizację czterech programów profilaktycznych współfinansowanych z budżetu Miasta Chełm, tj.: <ol style="list-style-type: none"> 1) program profilaktyki gruźlicy płuc i raka płuc, 2) program profilaktyki osteoporozy, 3) program profilaktyki chorób układu krążenia, 4) program profilaktyki raka piersi. Na ich realizację Miejski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmie otrzymał dotację w wysokości 343 000,00 zł .

	<p>Programy realizowane były od 07 lutego do 31 grudnia 2019 r. Szczegółowa ocena efektów programów profilaktycznych realizowanych przez Miejski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej za 2019 r. została przekazana Przewodniczącemu Rady Miasta Chełm w lutym 2020 r. i była przedmiotem obrad Komisji Rodziny, Zdrowia i Ochrony Środowiska Rady Miasta Chełm w dniu 29 kwietnia 2020 r. Została zaopiniowana pozytywnie.</p>
<p>Poszerzenie i uzupełnienie katalogu bezpłatnych badań i innych działań zapobiegawczych w zakresie chorób zakaźnych i wirusowych</p>	<p>1. Kontynuacja realizacji Programu Ochrony Dzieci z Miasta Chełm przed Inwazyjną Chorobą Pneumokokową. W 2019 r. kontynuowano realizację Programu Ochrony Dzieci z Miasta Chełm przed Inwazyjną Chorobą Pneumokokową. Celem Programu było doszczepienie dzieci urodzonych w roku 2016. Na kontynuację realizacji powyższego Programu przekazano Miejskiemu Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w Chełmie dotację w wysokości 7 000,00 zł. W toku realizacji programu zostało zaszczerpionych 30 dzieci, które nie skorzystały ze szczepienia w poprzedniej edycji programu. Program realizowany był od 07 lutego do 31 grudnia 2019 r., natomiast akcja szczepień realizowana była w okresie od 6 marca do 29 listopada 2019 r.</p> <p>2. Realizacja Programu profilaktyki grypy dla mieszkańców miasta Chełm w wieku 65 + na lata 2018-2020. W dniu 28 czerwca 2018r. uchwałą Nr XXXIX/46/18 Rady Miasta Chełm przyjęty został „Program Profilaktyki Grypy dla Mieszkańców Miasta Chełm w wieku 65 + na lata 2018-2020”. Celem Programu jest zmniejszenie liczby infekcji (zapadalności na grypę i infekcje grypopodobne) wśród mieszkańców miasta Chełm w wieku powyżej 65 lat, a także zwiększenie świadomości zdrowotnej na temat profilaktyki grypy. W wyniku postępowania konkursowego realizatorem Programu został Miejski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmie. W toku realizacji Programu tj. od 06 września 2019r. do 24 października 2019r. 500 mieszkańcom miasta Chełm w wieku 65 lat i powyżej wykonano szczepienia przeciwko grypie. Koszt realizacji programu w roku 2019 wyniósł 25 000,00 zł Szczegółowe informacje dotyczące realizacji zadania nr 1 i nr 2 zostały przedstawione w dokumencie: „Ocena efektów programów profilaktycznych realizowanych przez Miejski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmie za 2019 r.” i zostały przedstawione oraz przyjęte na posiedzeniu Komisji Rodziny, Zdrowia Ochrony Środowiska Rady Miasta Chełm w dniu 29 kwietnia br.</p>
<p>Stworzenie oferty edukacyjnej związanej z promocją zdrowia i zdrowego stylu życia z wykorzystaniem jednostek organizacyjnych, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,</p>	<p>1. Realizacja nw. zadań na rzecz promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej w drodze konkursów ofert:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) profilaktyka chorób społecznych i cywilizacyjnych (w tym chorób układu krążenia, cukrzycy, nowotworów) ze szczególnym uwzględnieniem osób powyżej 50 roku życia, oraz osób niepełnosprawnych, 2) realizacja plenerowej akcji zdrowotnej „Sierpień ze zdrowiem 2019”, 3) realizacja różnych form pomocy osobom dotkniętym chorobą nowotworową w tym wsparcie opieki hospicyjnej, 4) profilaktyka wad postawy u dzieci, 5) kształtowanie i utrzymanie prawidłowych wzorców odżywiania i aktywności fizycznej w środowiskach nauki, pracy, służby i wypoczynku, 6) promowanie prozdrowotnych zachowań społecznych w tym

krwiodawstwa, dawstwa szpiku i komórek macierzystych, transplantologii.

Konkurs ofert ogłoszony w dniu 13 lutego 2019 r. na realizację zadań w zakresie zdrowia publicznego w 2019 roku określonych w Programie Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm na lata 2018 – 2020 obejmował wszystkie ww. zadania. W wyniku konkursu Miasto Chełm zawarło 6 umów na dofinansowanie realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego na maksymalną zaplanowaną w konkursie kwotę 32 000,00 zł. Były to zadania:

- 1) **Gimnastyka Korekcyjna dla dzieci**, realizowane przez Chełmskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej w okresie od dnia 01.03.2019 r. do 15.12.2019 r. W ramach zadania przeprowadzono n/w działania:
 - a) 2 lekarzy ze specjalnością ortopedyczną przeprowadziło badania kwalifikujące na zajęcia gimnastyki korekcyjnej w ramach których przebadano 320 dzieci; z których ok. 60 % otrzymało kwalifikację na zajęcia korekcyjne;
 - b) zrealizowano 1 128 godzin zajęć gimnastyki korekcyjnej, prowadzonych przez 12 instruktorów gimnastyki w 10 miejskich przedszkolach;
 - c) zorganizowano imprezę rekreacyjno – sportową Halowa Sportowa Olimpiada Przedszkolaka”

Adresatami zadania były dzieci 5 i 6 letnie. Zajęcia prowadzone były w salach korekty 2 razy w tygodniu po 30 minut w podziale na grupy 8 – 12 osobowe w Przedszkolach Miejskich: Nr 2 ul. Starościńska), Nr 5 (ul. Kwiatowa), Nr 6 (ul. Poczтовая), Nr 8 (ul. M. Reja), Nr 10 (ul. Zachodnia), Nr 11 (ul. Piłsudskiego), Nr 12 (ul. Powstańców Warszawy), Nr 13 (ul. Połaniecka), Nr 14 (ul. Grota Roweckiego), Nr 15 (ul. H. Wieniawskiego) wyposażonych w niezbędny do zajęć sprzęt. W każdym roku realizacji zadania w gimnastyce korekcyjnej uczestniczy ok. 300 dzieci skupionych w 26 grupach 8 – 12 osobowych.

Kwota udzielonej dotacji na powyższe zadanie wyniosła **10 000,00 zł.**

- 2) **„Ruch zapobiega – leczy rehabilituje”**, realizowane przez Chełmskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. W okresie od 01.03.2019 r. do 15.12.2019 r., w ramach którego prowadzono zajęcia w formie gimnastyki w wodzie (47 godzin), ćwiczenia koncentrująco – relaksujące (36 godzin) oraz połączone z elementami tańca w sali sportowej (24 godziny) zajęcia ruchowe dla 50 osób podzielonych na dwie grupy ze względu na:
 - a) wiek 50 +, bez względu na środowisko, w którym żyją, płeć czy status materialny,
 - b) niepełnosprawność bez względu na wiek, płeć czy status materialny.

W ramach zadania zrealizowano 107 godzin zajęć prowadzonych przez 3 wykwalifikowanych instruktorów.

Kwota udzielonej dotacji na powyższe zadanie wyniosła **5 000,00 zł.**

- 3) **„Życie w godności”**, realizowane przez Stowarzyszenie Hospicjum Domowe im. Ks. Kan. Kazimierza Malinowskiego. W ramach zadania w okresie od 01.04.2019 r. do 15.12.2019 r. Zrealizowano n/w działania:
 - a) pomoc psychologiczna w domach chorych;
 - b) pomoc psychologiczna w ramach grup wsparcia (grupa

wsparcia dla osób w żałobie i grupa wsparcia dla osób po chorobie nowotworowej);

c) pomoc fizjoterapeuty w domach chorych.

Pomocą Hospicjum objętych było 20 osób, zrealizowano 150 godzin spotkań psychologicznych oraz 122 godziny pracy fizjoterapeuty.

Kwota udzielonej dotacji na zadanie wyniosła: **10 000,00 zł.**

4) **„Żyj zdrowo – różne formy aktywności fizycznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej”**, realizowane przez Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci „O uśmiech dziecka” w okresie od 02.05.2019 r. do 13.12.2019 r. W ramach realizacji zadania przeprowadzono 42 spotkania zajęć aktywności ruchowej po 45 min oraz 4 godziny warsztatów na temat zdrowego odżywiania. W zadaniu uczestniczyła 20 osobowa grupa dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim i umiarkowanym w wieku od 9 do 24 roku życia.

Kwota udzielonej dotacji na powyższe zadanie wyniosła **4 000,00 zł.**

5) **„Organizacja Dni Honorowego Krwiodawstwa PCK i promocji idei honorowego krwiodawstwa, dawstwa szpiku i komórek macierzystych, transplantologii”**, realizowane przez Polski Czerwony Krzyż Lubelski Oddział Okręgowy, który w okresie od dnia 01.05.2019 r. do 01.05.2019 r zrealizował nw. działania:

a) prowadzono rejestr nowych honorowych dawców krwi; ewidencję honorowych dawców krwi korzystających z bezpłatnych przejazdów liniami autobusowymi CLA;

b) przeprowadzono 9 pogadań (18 godzin) w 8 szkołach średnich (700 uczniów) na temat roli honorowych dawców krwi, dawców szpiku i komórek macierzystych, transplantologii w ratowaniu życia i zdrowia ludzi;

c) zorganizowano XVI edycję Turnieju „Młoda Krew Ratuje Życie”, w której udział wzięło 294 uczniów, którzy oddali 327 litrów i 546 ml krwi;

d) wystawiono: - 30 wniosków na Odznaki Honorowy Dawca Krwi – Zasłużony dla Zdrowia Narodu”; 204 wnioski w na Odznaki „Zasłużony Honorowy Dawca Krwi I,II i III stopnia; 2 wnioski na Odznaki Honorowe PCK; 7 wniosków na podziękowania Prezydenta Miasta Chełm; 3 wnioski na podziękowania Starosty Chełmskiego ;

e) w dniu 29 listopada 2019 r. w Chełmskiej Bibliotece Publicznej zorganizowano uroczyste okolicznościowe spotkanie Zasłużonych Honorowych Dawców Krwi Polskiego Czerwonego Krzyża, na którym honorowi dawcy krwi zostali udekorowani Odznakami Zasłużony Honorowy Dawca Krwi, otrzymali podziękowania od Prezydenta Miasta Chełm i Starosty Chełmskiego; wręczono nagrody i upominki szkołom uczestniczącym w XVI edycji Turnieju „Młoda Krew Ratuje Życie”. W spotkaniu uczestniczyło ok. 160 osób w tym 120 honorowych dawców krwi.

Kwota udzielonej dotacji na powyższe zadanie wyniosła **4 000,00 zł.**

6) **„Zapobieganie wadom postawy u dzieci i młodzieży poprzez zajęcia na basenie i ćwiczenia z gimnastyki korekcyjnej”**, realizowane przez Stowarzyszenie Przyjaciół

Dzieci „O uśmiech dziecka” w okresie od 02.09.2019 r. do 30.11.2019 r. W ramach realizacji zadania przeprowadzono 24 jednostki zajęć korekcyjno - edukacyjnych po 45 min. oraz 6 jednostek korekcyjno – edukacyjnych na basenie po 100 min. W zadaniu uczestniczyła 20 osobowa grupa dzieci i młodzieży z wadami postawy w wieku od 10 do 21 roku życia.

Kwota udzielonej dotacji na powyższe zadanie wyniosła **4 000,00 zł.**

2. Wspieranie realizacji działań w placówkach oświatowo - wychowawczych, w tym realizacja projektu Szkoła Promująca Zdrowie w zakresie nw. obszarów:

- promocji zdrowego stylu życia,
- promocji właściwych nawyków żywieniowych i zachowań społeczno – kulturowych, uwzględniających zasady prawidłowego odżywiania w kontekście utrzymania prawidłowej masy ciała oraz profilaktyki zaburzeń odżywiania,
- profilaktyki nowotworów,
- profilaktyki uzależnień,
- zdrowie psychiczne - m.in. właściwe relacje interpersonalne w szkole, w domu, umiejętność radzenia sobie ze stresem i niepowodzeniem,
- bezpieczeństwa w szkole oraz podczas wakacji,
- promocji aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży m.in. poprzez realizację projektu: W-f z klasą,
- innych obszarów wynikających z potrzeb danej placówki.

W 2019 r. żadna placówka oświatowo – wychowawcza nie ubiegła się o wsparcie realizacji zadań w powyższym zakresie ze środków Programu Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm na lata 2018 -2020.

3. Podejmowanie działań informacyjno – promocyjnych dotyczących popularyzacji programów profilaktycznych.

W ramach tego zadania szczególny nacisk położono na promocję programów profilaktycznych finansowanych ze środków publicznych (NFZ). Dlatego też promowano badania mammograficzne oraz cytologiczne. W 2019 r. udzielono wsparcia organizacyjno – technicznego podmiotom realizującym badania poprzez wydzielenie miejsca postoju mammobusów wraz z udostępnieniem przyłącza elektrycznego w mammobusach stacjonujących na terenie miasta, w terminach: 02 – 03 stycznia, 15 stycznia, 22 stycznia, 08 marca, 26 kwietnia, 27 maja, 07 czerwca, 10 czerwca, 24 października, 16 grudnia.

Ponadto podczas akcji „Sierpień ze zdrowiem 2019” informowano mieszkańców o programach profilaktycznych realizowanych zarówno przez Miejski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmie jak również przez Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Chełmie.

Zapobieganie najczęstszymi problemom zdrowotnym i społecznym wynikającym ze spożywania alkoholu i narkotyków oraz palenia tytoniu

1. Upowszechnianie informacji dotyczących zagrożeń wynikających z używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych.

W celu realizacji tego zadania jak również w celu promocji zdrowego stylu życia, w tym przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym, a także w związku z tym, iż na to zadanie nie wpłynęła żadna oferta w ogłoszonym konkursie ofert, w sierpniu 2019 r. została zorganizowana akcja „Sierpień ze zdrowiem”.

	<p>W jedenastej edycji, koordynowanej przez Urząd Miasta Chełm (Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia) akcji, wzięły udział niżej wymienione podmioty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Chełmie, 2) Miejski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmie, 3) Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Chełmie, 4) firmy prowadzące bezpłatne badania słuchu, <p>Ponadto pomoc organizacyjno – techniczną zapewniały: Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Chełmie, Chełmski Dom Kultury, Straż Miejska oraz Stowarzyszenie Ośrodek Wspierania Rodziny w Chełmie.</p> <p>Łącznie w akcji wzięło udział ok. 300 osób (wiele osób korzystało z kilku badań jednocześnie, np. osteoporoza + pomiar cukru i cholesterolu), w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 221 osób objęto Programem Profilaktyki Chorób Układu Krążenia Miejskiego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Chełmie, w ramach którego wykonywane były pomiary ciśnienia oraz poziomu glukozy i cholesterolu; 2) 73 osoby skorzystały z badań w kierunku osteoporozy; 3) 24 osoby wykonały badanie spirometryczne; 4) 10 osób wykonało pomiar tlenu węgla w wydychanym powietrzu; 5) 30 osób skorzystało z bezpłatnych badań słuchu. <p>Uczestnicy akcji objęci byli edukacją zdrowotną w zakresie szkodliwości używania wyrobów tytoniowych, otrzymali ulotki i materiały edukacyjne na temat szkodliwości palenia. Ponadto informowano mieszkańców o możliwości skorzystania z bezpłatnych badań w ramach programów profilaktycznych realizowanych przez Chełmski szpital oraz MSP ZOZ w Chełmie.</p> <p>Wszyscy uczestnicy akcji byli częstowani wodą mineralną i batonami musli. Dla uczestników przedsięwzięcia przygotowano materiały edukacyjne (broшуry, ulotki, książki) na temat profilaktyki poszczególnych schorzeń.</p> <p>Koszt zorganizowania „Sierpnia ze Zdrowiem 2019” wyniósł 2 974,07 zł.</p>
	<p>2. Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.</p> <p>Wszelkie działania profilaktyczne i uprzedzające, mające zapobiegać negatywnym skutkom zdrowotnym wynikającym ze spożywania alkoholu i narkotyków w roku 2019 realizowane były na podstawie zapisów Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2019. Szczegółowe informacje z realizacji obydwu programów w roku 2019 zostały przekazane Przewodniczącemu Rady Miasta Chełm i były przedmiotem obrad komisji oraz sesji Rady Miasta Chełm w kwietniu 2020 r. i zostały zaopiniowane pozytywnie.</p>
<p>Podejmowanie i promowanie działań związanych z promocją zdrowia psychicznego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania na rzecz promocji i ochrony zdrowia psychicznego realizowane były na podstawie zapisów Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Chełm na lata 2016 - 2020. Ocenę realizacji programu w 2019 r. przedstawiono w drugiej części niniejszej Informacji. 2. Działania na rzecz przeciwdziałania sytuacjom zagrażającym zdrowiu psychicznemu realizowane były również na podstawie

zapisów Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 - 2021. Informacja z realizacji zadań podejmowanych w ramach programu w roku 2019 była przedmiotem obrad Komisji i Rady Miasta Chełm w miesiącu kwietniu 2020 r.

Adresatami wszystkich działań zawartych w programie byli mieszkańcy miasta Chełm. W ramach realizacji Programu Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm w roku 2019 udało się osiągnąć poniższe wskaźniki:

- 1) **6 700** skorzystało w badań profilaktycznych w ramach programów profilaktyki realizowanych przez MSP ZOZ, w tym:
 - a) **30** dzieci 4 letnich zostało zaszczepionych przeciwko zakażeniom wywołanym przez pneumokoki,
 - b) **500** mieszkańców miasta w wieku 65 lat i powyżej zostało zaszczepionych przeciwko grypie,
- 2) **6 przedsięwzięć (zadań)** zostało zrealizowanych przez organizacje pozarządowe w zakresie ochrony i promocji zdrowia,
- 3) **ok. 1 270 osób** było odbiorcami działań realizowanych przez organizacje pozarządowe, w tym ok. 700 uczniów i ok. 300 przedszkolaków.

Realizatorami działań w ramach programu były nw. instytucje:

- 1) Urząd Miasta Chełm,
- 2) Miejski Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chełmie,
- 3) Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Chełmie,
- 4) Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Chełmie,
- 5) organizacje pozarządowe.

W roku 2019 na realizację Programu Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm wydatkowano środki z budżetu miasta Chełm w wysokości **414 974,00 zł**.

II REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU PROMOCJI I OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO W MIEŚCIE CHEŁM NA LATA 2016 – 2020 ZA ROK 2019

Program Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020 przyjęty został Uchwałą Nr XVIII/202/16 Rady Miasta Chełm z dnia 14 czerwca 2016 roku na podstawie ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2017 r., poz. 882 z późn.zm.).

Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą ochrona zdrowia psychicznego obejmuje realizację zadań dotyczących w szczególności:

- 1) promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym;
- 2) zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym;
- 3) kształtowania wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości a także przeciwdziałania ich dyskryminacji.

W świetle przepisów przedmiotowej ustawy w działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorzady zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin a także inne osoby fizyczne i prawne.

Biorąc po uwagę powyższe a także potrzeby i możliwości samorządu miasta Chełm, realizatorami Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020 są: Urząd Miasta Chełm, jednostki organizacyjne Miasta Chełm, organizacje pozarządowe, placówki oświatowo – wychowawcze, realizatorzy wybrani w drodze konkursu ofert, Powiatowy Urząd Pracy, a także Lokalny Zespół Koordynujący realizację Programu.

I cel główny: Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym	
1. cel szczegółowy: Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu	
realizowane zadania	
<p>Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych skierowanych do ogółu społeczności lokalnej, jak również do odpowiednio wybranych grup docelowych, zgodnie z potrzebami i aktualną diagnozą</p>	<p>W ramach realizacji tego zadania opracowano dokument określający zasady finansowania zadań ze środków min. Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020, które zostały przyjęte Zarządzeniem nr 112/19 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 11 marca 2019 r. Przedmiotowe zadanie zostało wpisane do katalogu zadań adresowanych do miejskich jednostek organizacyjnych które prowadzą działalność w obszarze pomocy społecznej, kultury, sportu i turystyki oraz oświaty.</p> <p>W roku 2019 do Urzędu Miasta Chełm wpłynął jeden wniosek o finansowanie tego zadania. W związku z tym w miesiącu maju 2019 r. Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie w ramach miejskich obchodów Światowego Dnia Świadomości Autyzmu podjął działania w celu ochrony i wzmacniania zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży z autyzmem, a także ich rodzin.</p> <p>Na działania ukierunkowane na rozwijanie świadomości społecznej na różne aspekty i obszary pracy, kontaktu i porozumiewania się z osobami z autyzmem, składały się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konferencja naukowo – szkoleniowa „Autyzm – chcemy być i poznawać”; - warsztat szkoleniowy dla terapeutów. <p>Wyżej wymienione działania skierowane były przede wszystkim do rodzin dzieci z autyzmem, ale także do nauczycieli, specjalistów i pedagogów z placówek oświatowych oraz zainteresowanych osób ze środowiska lokalnego.</p> <p>W warsztatach edukacyjnych udział wzięło 30 osób (terapeuci i nauczyciele), w konferencji naukowo – szkoleniowej wzięło udział 160 osób.</p> <p>Przedsięwzięcie było współfinansowane ze środków Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016-2020 w wysokości 4 150, 00 zł.</p>
<p>Realizowanie interdyscyplinarnych szkoleń, spotkań, konferencji, seminariów dla przedstawicieli instytucji i organizacji działających w zakresie ochrony i promocji zdrowia psychicznego, których celem będzie rozwój wiedzy oraz bieżąca wymiana doświadczeń</p>	<p>W ramach realizacji zadania w dniu 04 grudnia 2019 roku w sali konferencyjnej Chełmskiej Biblioteki Publicznej zorganizowano siódmą edycję Chełmskiego Forum na Rzecz Ochrony Zdrowia Psychicznego - „ŻYCIE BEZ BARIER”. Forum w 2019 odbyło się pod hasłem: Depresja wśród dzieci i młodzieży. Przeprowadzony podczas Forum wykład dr Zbigniewa Chmielewskiego dotyczył nw. zagadnień:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) <i>objawy kliniczne depresji wieku młodzieńczego</i> b) <i>jak wcześnie zauważyć objawy u dziecka?</i> c) <i>Jak postępować?</i>

	<p>d) <i>Gdzie szukać pomocy?</i></p> <p>Konferencja miała charakter otwarty i skierowana była głównie do osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w placówkach oświatowych (publicznych i niepublicznych) na terenie miasta Chełm, a także rodziców i wszystkich innych osób zainteresowanych tematyką. W konferencji wzięło udział ponad 200 osób.</p> <p>Konferencja została sfinansowana ze środków Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 - 2020 w kwocie: 2 700,00 zł.</p>
<p>Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych z zakresu zdrowia psychicznego kierowanych do dzieci i młodzieży</p>	<p>Opracowano zasady finansowania zadań ze środków min. Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020, które zostały przyjęte Zarządzeniem nr 112/19 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 11 marca 2019 r. Przedmiotowe zadanie zostało wpisane do katalogu zadań adresowanych do miejskich jednostek organizacyjnych które prowadzą działalność w obszarze pomocy społecznej, kultury, sportu i turystyki oraz oświaty. W roku 2019 nie wpłynął żaden wniosek o finansowanie tego zadania.</p>
<p>Wspieranie instytucji i organizacji pozarządowych w realizacji działań z zakresu promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym</p>	<p>Konkurs ofert na realizację zadań w zakresie zdrowia publicznego określonych w Programie Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020 dotyczył realizacji n.w. zadań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych skierowanych do ogółu społeczności lokalnej, jak również do odpowiednio wybranych grup docelowych, zgodnie z potrzebami i aktualną diagnozą, 2) działania informacyjne skierowane do ogółu społeczności lokalnej jak również do odpowiednio wybranych grup docelowych w zakresie zagrożeń wynikających z uzależnień czynnościowych, 3) kształtowanie pozytywnego wizerunku osób zaburzonych psychicznie i przeciwdziałanie izolacji społecznej tych osób, 4) upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi. <p>Na przedmiotowy konkurs wpłynęła jedna oferta, która w toku postępowania konkursowego zakwalifikowana została do uzyskania dofinansowania na realizację zadania pod nazwą: „Organizacja Klubu Wsparcia Społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi” realizowane było przez Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci „O uśmiech dziecka” w okresie od 02 września do 13 grudnia 2019r. Stowarzyszenie zorganizowało Klub Wsparcia Społecznego dla 20 osób z zaburzeniami psychicznymi z terenu miasta Chełm. Dla w/w grupy prowadzono różne formy wsparcia i pomocy niezbędne do samodzielnego życia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - treningi umiejętności życia codziennego – 14 spotkań po 45 min., - treningi umiejętności społecznych i interpersonalnych – 14 spotkań po 45 min., - terapia zajęciowa, arteterapia – 14 spotkań po 45 min., - zajęcia muzyczne z elementami muzykoterapii – 14 spotkań po 45 min. <p>W ramach zadania zorganizowano również Międzyszkolny konkurs Plastyczny pt. „Wszyscy dbamy o zdrowie psychiczne”.</p>

Dotacja udzielona na to zadanie wyniosła 5 000,00 zł.	
2. cel szczegółowy Zapobieganie zaburzeniom psychicznym	
realizowane zadania	
Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	Szczegółowa informacja z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2021 za rok 2019 r. była przedmiotem obrad Komisji i Sesji Rady Miasta Chełm w kwietniu 2020 r.
Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Szczegółowa informacja z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok została przekazana Przewodniczącemu Rady Miasta Chełm w marcu 2019 r. Była ona przedmiotem obrad Komisji Rodziny, Zdrowia i Ochrony Środowiska oraz sesji Rady Miasta Chełm w miesiącu kwietniu br. i została zaopiniowana pozytywnie przez Radnych Rady Miasta Chełm.
Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii	Szczegółowa informacja z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017 – 2019 za 2019 rok została przekazana Przewodniczącemu Rady Miasta Chełm w kwietniu 2020 r. Była przedmiotem obrad Komisji Rodziny, Zdrowia i Ochrony Środowiska oraz sesji Rady Miasta Chełm w miesiącu kwietniu br., w czasie której otrzymała pozytywną opinię Radnych Rady Miasta Chełm.
3. cel szczegółowy Profilaktyka uzależnień behawioralnych	
realizowane zadania	
Działania informacyjne skierowane do ogółu społeczności lokalnej jak również do odpowiednio wybranych grup docelowych w zakresie zagrożeń wynikających z uzależnień czynnościowych	Na realizację tego zadania w dniu 13 lutego 2019 r. ogłoszony został konkurs ofert adresowany do organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym. Przedmiotowe zadanie zostało również ujęte w katalogu zadań adresowanych do miejskich jednostek organizacyjnych (mjo), które prowadzą działalność w obszarze pomocy społecznej, kultury, sportu i turystyki oraz oświaty. W roku 2019 nie wpłynęła żadna oferta konkursowa dotycząca realizacji tego zadania, a także nie wpłynął żaden wniosek (mjo) o finansowanie tego zadania.
Działania informacyjno – edukacyjne skierowane do uczniów w zakresie uzależnień behawioralnych oraz zagrożeń wynikających z nowoczesnych technologii informatycznych	Przedmiotowe zadanie zostało wpisane do katalogu zadań adresowanych do miejskich jednostek organizacyjnych które prowadzą działalność w obszarze pomocy społecznej, kultury, sportu i turystyki oraz oświaty. W roku 2019 nie wpłynęła żadna oferta konkursowa dotycząca realizacji tego zadania, a także nie wpłynął żaden wniosek (mjo) o finansowanie tego zadania.
Zwiększenie kompetencji profilaktycznych nauczycieli w zakresie uzależnień behawioralnych	Przedmiotowe zadanie zostało wpisane do katalogu zadań adresowanych do miejskich jednostek organizacyjnych, które prowadzą działalność w obszarze pomocy społecznej, kultury, sportu i turystyki oraz oświaty. Na podstawie zasad finansowania zadań ze środków m.in. Programu Promocji i Ochrony Zdrowia

	<p>Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020, które zostały przyjęte Zarządzeniem Nr 112/19 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 11 marca 2019 r. W roku 2019 złożony został jeden wniosek o finansowanie tego zadania.</p> <p>Szkoła Podstawowa Nr 5 w Chełmie w miesiącu listopadzie zrealizowała zadanie pod nazwą: „Siecioholizm i fonoholizm – profilaktyczne spotkanie dla nauczycieli Szkoły Podstawowej Nr 5 w Chełmie”, w ramach którego przeprowadzono szkolenie dla grona pedagogicznego w formie 2 godzinnych warsztatów w celu usystematyzowania wiedzy na temat siecioholizmu i fonoholizmu. Warsztaty poza dostarczaniem wiedzy skupiały się na budowaniu wśród uczniów zasobów chroniących ich przed podejmowaniem zachowań ryzykownych. W dwugodzinnych warsztatach wzięło udział 50 nauczycieli szkoły.</p> <p>Zadanie było współfinansowane ze środków Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020 w wysokości 500,00 zł.</p>
<p>Poszerzenie wiedzy rodziców w zakresie modelowania warunków i czynników ochronnych zapobiegających uzależnieniom behawioralnym</p>	<p>Zadanie zostało wpisane do katalogu zadań adresowanych do miejskich jednostek organizacyjnych, które prowadzą działalność w obszarze pomocy społecznej, kultury, sportu i turystyki oraz oświaty.</p> <p>Na podstawie zasad finansowania zadań ze środków Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016-2020, które zostały przyjęte Zarządzeniem nr 112/19 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 11 marca 2019 r. w roku 2019 został złożony jeden wniosek o finansowanie tego zadania.</p> <p>Szkoła Podstawowa Nr 5 w Chełmie w miesiącu listopadzie zrealizowała zadanie pod nazwą: „Siecioholizm i fonoholizm – profilaktyczne warsztaty dla rodziców uczniów”, w ramach którego przeprowadzono warsztaty profilaktyczne dla rodziców w zakresie poszerzenia wiedzy na temat fonoholizmu i siecioholizmu. W dwugodzinnych warsztatach udział wzięło 348 rodziców.</p> <p>Zadanie było współfinansowane ze środków Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016-2020 w wysokości 500,00 zł.</p>
<p>Tworzenie warunków ograniczających rozwój uzależnień behawioralnych poprzez rozwijanie określonych umiejętności życiowych</p>	<p>Zadanie zostało wpisane do katalogu zadań adresowanych do miejskich jednostek organizacyjnych, które prowadzą działalność w obszarze pomocy społecznej, kultury, sportu i turystyki oraz oświaty.</p> <p>1. W roku 2019 Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie (Zespół Socjoterapii w ZW i PPP NR 1) złożył wniosek o finansowanie zadania pn.: „Z uśmiechem przez życie”. W ramach zadania wsparciem finansowym objęto szereg działań w okresie od maja do października m.in. były to :</p> <ul style="list-style-type: none"> - cykl zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci nadpobudliwych psychoruchowo i agresywnych, - cykl zajęć socjoterapeutycznych dla młodzieży rozwijające kompetencje osobiste i społeczne, - cykl zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci z problemami emocjonalnymi powstałymi na tle trudności w czytaniu i pisaniu, - zajęcia edukacyjne dla rodziców prezentujące zagadnienia uzależnień behawioralnych, - szkoła dla rodziców – zajęcia warsztatowe rozwijające umiejętności wychowawcze i postępowanie w sytuacjach

	<p>konfliktowych, - inne działania. W ramach zadania oddziaływaniami profilaktycznymi i edukacyjnymi objęto ogółem 67 dzieci i młodzieży. W całości projektu udział wzięło 44 rodziców. Zadanie było współfinansowane ze środków Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020 w wysokości 1 600,00 zł.</p>
	<p>2. W ramach przedmiotowego zadania Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie (Świetlica Środowiskowa) złożył wniosek o finansowanie zadania pn.: „Zajęcia zdrowej formy aktywności na basenie dla uczestników Świetlicy Środowiskowej MOPR w Chełmie”. W ramach zadania zrealizowano 7 godzin zajęć nauki pływania dla 25 podopiecznych świetlicy w celu zapewnienia dzieciom i młodzieży bezpiecznego i aktywnego sposobu spędzania wolnego czasu, jako jednej z form tworzenia warunków ograniczających rozwój uzależnień behawioralnych poprzez rozwijanie określonych umiejętności życiowych oraz poprzez stwarzanie warunków do udziału młodzieży w konstruktywnych i zdrowych formach aktywności. Zadanie było współfinansowane ze środków Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020 w wysokości 2 800,00 zł.</p>
<p>4.cel szczegółowy: Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi</p>	
<p>realizowane zadania</p>	
<p>Realizacja działań informacyjno – edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży, sprzyjających postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałających dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi</p>	<p>Przedmiotowe zadanie zostało wpisane do katalogu zadań adresowanych do miejskich jednostek organizacyjnych, które prowadzą działalność w obszarze pomocy społecznej, kultury, sportu i turystyki oraz oświaty. Na podstawie zasad finansowania zadań ze środków m.in. Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016-2020, które zostały przyjęte Zarządzeniem Nr 112/19 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 11 marca 2019 r. W roku 2019 został złożony jeden wniosek o finansowanie tego zadania. Szkoła Podstawowa Nr 7 w Chełmie w okresie od maja do października realizowała zadanie pod nazwą „Szacunek i tolerancja – w zgodzie ze sobą i z innymi”. W ramach realizacji zadania zorganizowano:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) 20 maja 2019 r. - spektakl „Kolorowa, czyli Biało – Czerwona” połączony z moderowaną dyskusją dla uczniów klas VII i VIII – po dwie godziny dydaktyczne w każdej klasie – razem 8 godzin. Łącznie w spektaklu uczestniczyło 92 uczniów; b) 7 i 21 października 2019 r. - zajęcia psychoedukacyjne „Bez uprzedzeń – profilaktyka zdrowia psychicznego” dla uczniów klas VII i VIII – po 1 godzinie dydaktycznej w każdej klasie – razem 4 godziny. Łącznie w zajęciach wzięło udział 92 uczniów <p>Tematyka przedsięwzięcia ukierunkowana była na:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) podniesienie kompetencji społeczno – emocjonalnych w zakresie komunikacji interpersonalnej i zachowań asertywnych, rozumienia uczuć i potrzeb własnych oraz

	<p>innych osób, umiejętności krytycznego myślenia i spojrzenia na budowane wzorce medialne;</p> <p>b) zwiększenia świadomości i wiedzy na temat bezpiecznego korzystania z nowych technologii komunikowania się tak, aby nie ulegać manipulacji i naciskom;</p> <p>c) poszerzenie wiedzy jak radzić sobie w trudnych sytuacjach, które mogłyby prowadzić do pogorszenia kondycji psychicznej, w tym radzenia sobie ze stresem, trudnymi emocjami, agresją, odrzuceniem, dyskryminacją, presją.</p> <p>Zadanie było współfinansowane ze środków Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020 w wysokości 2 299,00 zł.</p>
<p>Kształtowanie pozytywnego wizerunku osób zaburzonych psychicznie i przeciwdziałanie izolacji społecznej tych osób</p>	<p>1. Na realizację tego zadania w dniu 13 lutego 2019 r. ogłoszony został konkurs ofert adresowany do organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym. Na przedmiotowe zadanie w roku 2019 nie wpłynęła żadna oferta konkursowa.</p> <p>2. Kształtowanie pozytywnego wizerunku osób psychicznie zaburzonych oraz przeciwdziałanie izolacji społecznej tych osób jest jednym z zadań Środowiskowego Domu Samopomocy w Chełmie (dalej ŚDS). Jednostka ta została utworzona jako placówka dziennego pobytu, przeznaczona dla osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi i psychicznie chorych. Realizuje zadania pomocy społecznej związane z opieką nad ludźmi o specjalnych potrzebach pomagając im odzyskać i umocnić zdolności do pełniejszego funkcjonowania w środowisku. Ośrodek zapewnia kompleksową terapię i rehabilitację zmierzającą do poprawy jakości życia uczestników i zmiany społecznego wizerunku osoby z zaburzeniami psychicznymi. Realizacja tego zadania obejmuje różnorodne formy terapii stosowane wśród podopiecznych, spotkania i imprezy integracyjne oraz współpracę z instytucjami i placówkami kulturalnymi na terenie miasta Chełm. ŚDS stale współpracuje z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Chełmie w celu rozpoznawania środowisk zaburzonych psychicznie i kierowania do ŚDS oraz podejmowania działań w zakresie rozwiązywania problemów socjalnych podopiecznych, – Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Chełmie – współpraca polegająca na kierowaniu wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, – II Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich – monitorowanie sytuacji prawnej uczestników ŚDS podlegających nadzorowi, – Poradnią Zdrowia Psychicznego – bieżąca współpraca dotycząca ustalania wizyt lekarskich, wydawania zaświadczeń, kierowania do ŚDS pacjentów poradni, – Centrum Integracji Społecznej w Chełmie – organizowanie

	<p>na terenie ŚDS warsztatów kulinarnych, porządkowych, remontowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chelmskim Domem Kultury i Muzeum Ziemi Chelmskiej – nieodpłatne zwiedzanie wystaw, - Medycznym Studium Zawodowym w Chełmie – wzajemna współpraca w zakresie uczestnictwa w przedsięwzięciach organizowanych zarówno przez ŚDS jak MSZ, - Środowiskowymi Domami Samopomocy w Sawinie i Krasnymstawie – spotkania podczas imprez sportowych i karnawałowych, wymiana doświadczeń zawodowych personelu, - rodzinami i opiekunami podopiecznych, - Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Chełmie, na podstawie Porozumienia o współpracy – wymiana doświadczeń, umożliwienie studentom i pracownikom uczestnictwa w różnych formach działalności oraz wspólna organizacja działań o charakterze naukowo – dydaktycznym czy badawczo – wdrożeniowym, - Stowarzyszeniem Osób z Niepełnosprawnością „Zbyszko” w Chełmie – podejmowanie wspólnych działań <p>Dzięki tej współpracy uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Chełmie mieli możliwość skorzystania z szeregu imprez, przedsięwzięć, spotkań, wyjść oraz uroczystości. Współpraca z licznymi podmiotami powoduje, że środowisko lokalne poznaje ideę działania ŚDS. Przyczynia się do zmiany wizerunku osób psychicznie zaburzonych, zapobiega ich marginalizacji i izolacji społecznej. Wśród uczestników wzmacnia się poczucie bezpieczeństwa i przynależności do grupy, nabywania umiejętności wzajemnej komunikacji. W roku 2019 w Środowiskowym Domu Samopomocy w Chełmie w zajęciach uczestniczyło 48 uczestników zajęć.</p>
<p>5. cel szczegółowy: Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu zagrażającemu zdrowiu psychicznemu</p>	
<p>realizowane zadania</p>	
<p>Promowanie usług lokalnych i krajowych podmiotów oferujących poradnictwo i pomoc w stanach kryzysu zagrażającego zdrowiu psychicznemu</p>	<p>1. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chełmie (OIK) powstał z myślą o mieszkańcach miasta znajdujących się w sytuacji kryzysowej, którym potrzebne jest wsparcie psychologa, pedagoga czy terapeuty. W Ośrodku udzielana jest szybka i skuteczna pomoc osobom i rodzinom dotkniętym kryzysem. Wspiera on wszelkie działania związane z interwencjami kryzysowymi na terenie Miasta Chełm. Ponadto w ramach jego działania prowadzona jest terapia rodzinna, mediacje rodzinne, działa punkt informacyjno – konsultacyjny dla osób współzależnionych oraz hostel dla kobiet i matek z dziećmi doświadczającymi przemocy fizycznej i psychicznej.</p> <p>W 2019 r. z pomocy ośrodka skorzystało 42 osoby dorosłe, którym udzielono 96 porad z powodu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - depresji – 53, - zaburzenia lękowe -19, - problem tożsamości płci – 3 porady, - inne objawy nerwicy – 21 porad , <p>oraz 19 osób w wieku 15 – 18 lat, którym udzielono 38 porad (konsultacji) z powodów:</p>

- samookaleczenia – 7,
- zaburzeń zachowania – 23
- myśli samobójcze – 8.

Z pomocy specjalistów Ośrodka Interwencji Kryzysowej można skorzystać zgłaszając się osobiście do siedziby Ośrodka (od poniedziałku do piątku w godz.8:00 – 18:00) – ul. Wolności 20, telefonicznie – 82 564 07 07 lub mailowo – oikchelm@op.pl.

2. Również Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie oferuje poradnictwo i pomoc osobom znajdującym się w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu. W roku 2019 MOPR objął pomocą i wsparciem 448 osób z zaburzeniami psychicznymi.

Pomocą w formie pracy socjalnej pogłębionej i doraźnej objęto 215 osób, poradnictwa oraz pomocy finansowej udzielono 233 osobom.

Pracownicy socjalni udzielali pomocy w zakresie:

- załatwiania spraw urzędowych m.in.: rozłożenia zadłużeń mieszkaniowych na raty, uzyskania dodatku mieszkaniowego, zaświadczenia ZUS, KRUS, wnioski na świadczenia uzupełniające, inne dokumenty niezbędne do spraw osobistych;
- kierowania do ośrodków wsparcia (Środowiskowy Dom Samopomocy, Dzienny Dom Senior +);
- kierowanie do Domów Pomocy Społecznej;
- umieszczenia w schroniskach dla osób bezdomnych;

Prowadzona była współpraca z pracownikiem socjalnym z oddziału psychiatrycznego w zakresie zapewnienia opieki osobom opuszczającym oddział, jak również z terapeutami uzależnień w zakresie kierowania osób na terapię uzależnień, a także zapewnienia pomocy po zakończeniu terapii. Prowadzona była współpraca z pielęgniarkami środowiskowymi lekarzami, poradniami specjalistycznymi, sądami, kuratorami, policją, strażą miejską itp.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie zatrudniony jest specjalista pielęgniarstwa psychiatrycznego który:

- odbył 118 konsultacji w rodzinach,
- odwiedził 149 środowisk wraz z pracownikami socjalnymi,
- umówił 127 wizyt w Poradni Zdrowia Psychicznego oraz Zespole Psychiatrycznego Lecznictwa Środowiskowego.

W ramach wdrożonej procedury „Niebieskie Karty” w 57 rodzinach, w których jest osoba z zaburzeniami psychicznymi podjęto działania wspólnie z dzielnicowym, asystentem oraz pielęgniarką środowiskową. Do 5 z wyżej wymienionych rodzin skierowany został asystent rodziny. Łącznie w 2019 r. asystenci rodziny prowadzili pracę w 31 rodzinach, w których zaobserwowano problemy w kierunku zaburzeń psychicznych.

W celu przeciwdziałania izolacji społecznej, ćwiczenia umiejętności społecznych oraz samoobsługowych osoby z zaburzeniami psychicznymi kierowane były na zajęcia w:

- Środowiskowym Domu Samopomocy w Chełmie – 54 osoby,
- Dziennym Oddziale Psychiatrycznym – 10 osób,
- Hostel dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 8 osób.

W 2019 r. ośrodek udzielił różnych form pomocy, w tym

finansowej, rzeczowej i w formie usług opiekuńczych, a których korzystały osoby z zaburzeniami psychicznymi (jedna osoba mogła korzystać z dwóch lub więcej form pomocy jednocześnie) w tym:

- 1) zasiłki stałe – 67 osób na kwotę **296 419,66 zł**,
- 2) zasiłki okresowe – 51 osób na kwotę **91 626,49 zł**,
- 3) zasiłki celowe – 107 osób na kwotę **52 352,00 zł**,
- 4) gorący posiłek – 34 osoby,
- 5) specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 16 osób na kwotę **133 292,50 zł**,
- 6) usługi opiekuńcze – 5 osób na kwotę **22 088,00 zł**,
- 7) pobyt w domu pomocy społecznej – 21 osób na kwotę **540 620,42 zł**,
- 8) zasiłki pielęgnacyjne – 59 osób na kwotę **50 251,58 zł**,
- 9) świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego – 10 osób na kwotę **50 800,00 zł**.

Koszt udzielonej pomocy wynosił łącznie: **1 320 000,62 zł**

Poza tym 55 osób otrzymało pomoc żywnościową w ramach realizowanego przez MOPR w Chełmie Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Z przeprowadzonej analizy wydatków wynika, iż w 2019 r. nie nastąpiło zwiększenie udziału pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w stosunku do całego budżetu świadczeń pomocy społecznej w porównaniu z rokiem poprzednim.

II cel główny:

Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym

1. cel szczegółowy:

Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej

realizowane zadania

Promowanie idei środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej w tym utworzenia Centrum Zdrowia Psychicznego na terenie miasta Chełm

I edycja Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, którego realizacja zakończyła się z dniem 31 grudnia 2015 r. rekomendowała powstanie jednego Centrum Zdrowia Psychicznego w każdym powiecie, dużej gminie lub dzielnicy dużego miasta (50 – 200 tys. mieszkańców), stosowanie do lokalnych potrzeb, idea ta została kontynuowana w kolejnej edycji Programu na lata 2017 – 2022.

Celem tego działania jest wprowadzenie nowoczesnego, sprawdzonego modelu opieki psychiatrycznej.

W związku z powyższym na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż w Samodzielnym Publicznym Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Chełmie oprócz szpitalnego Oddziału Psychiatrycznego oraz ambulatorium od 1 lipca 2014 r. funkcjonuje:

- 1) **Zespół Leczenia Środowiskowego** świadczący pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi głównie z rozpoznaniem psychoz z kręgu schizofrenii, zaburzeń afektywnych oraz organicznych zaburzeń psychicznych w tym: osobom ze wskazaniem długoterminowego

leczenia oraz różnorodnych usystematyzowanych form opieki środowiskowej; osobom potrzebującym krótkoterminowej pomocy i wsparcia w okresach nasilenia choroby; osobom po pierwszym epizodzie choroby psychicznej, osobom doświadczającym problemów w funkcjonowaniu poznawczym i emocjonalno – społecznym powstałych w wyniku uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego, a także członkom rodzin i opiekunom osób z zaburzeniami psychicznymi; pomoc świadczona jest w formie porad psychiatrycznych, psychologicznych oraz usług pielęgniarских i socjalnych w ramach wizyty domowej lub w siedzibie Zespołu; w ramach umowy z NFZ w 2019r. objęto opieką 204 osoby z miasta Chełm.

2) **Oddział Dzienny Psychiatryczny**, z którego oferty mogą skorzystać osoby doświadczające trudności w funkcjonowaniu osobistym, rodzinnym, zawodowym spowodowanych problemami natury psychicznej, doświadczające zaburzeń nastroju, zaburzeń lękowych, zaburzeń pod postacią somatyczną oraz psychoz i zaburzeń osobowości nie wymagających całodobowego pobytu w szpitalu; pacjentów po leczeniu szpitalnym potrzebujących pomocy w powrocie do środowiska i pełnienie ról społecznych rodzinnych i zawodowych; osoby u których nasilenie przeżywanych trudności życiowych lub objawów choroby powoduje pogorszenie codziennego funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym; pomoc świadczona jest w formie psychoterapii, psychoedukacji, treningów umiejętności społecznych, terapii zajęciowej, psychognostyki i treningów relaksacyjnych, a także wyjść do miasta; jest to forma terapii polecana szczególnie dla osób, które przebyły długie leczenie szpitalne lub osób potrzebujących intensywnych oddziaływań terapeutycznych, a jednocześnie mogą popołudniami i w weekendy przebywać z rodziną; w roku 2019 na oddziale leczono 69 mieszkańców miasta Chełm;

3) **Hostel dla osób z zaburzeniami psychicznymi** - świadczenia udzielane w miejscu chronionego zakwaterowania, posiadającym 1–3 osobowe pokoje ze współdzieleniem części wyposażenia oraz pomieszczeń, w tym wspólnej kuchni i łazienki, w którym są prowadzone profilowane programy psychoterapeutyczne rehabilitacyjne w celu poprawy codziennego funkcjonowania oraz przywrócenia podstawowych umiejętności społecznych, dla świadczeniobiorców niewymagających leczenia szpitalnego lecz wymagających poprawy codziennego funkcjonowania oraz przywrócenia podstawowych umiejętności społecznych, hostel dysponuje **20 miejscami**. W roku 2019 z hostelu skorzystało 20 mieszkańców miasta Chełm.

Od **01 listopada 2018 r.** powyższe wyspecjalizowane komórki Szpitala (Oddział Psychiatryczny, Zespół Leczenia Środowiskowego, Oddział Dzienny Psychiatryczny, Hostel oraz Poradnia Zdrowia Psychicznego) zostały połączone w **Centrum**

	<p>Zdrowia Psychicznego. Centrum świadczy pomoc mieszkańcom miasta Chełm oraz powiatu chełmskiego w wieku powyżej 18 roku życia. Osoby doświadczające kryzysu psychicznego, mogą zgłaszać się bez skierowania do Punktu Zgłoszeniowo – Koordynującego Centrum. Specjalista w Punkcie Zgłoszeniowo – Koordynującym udziela pełnej informacji o możliwości uzyskania świadczeń opieki zdrowotnej, prowadzi wstępną ocenę potrzeb zdrowotnych osoby zgłaszającej się oraz wydaje skierowanie do właściwej formy opieki.</p> <p>Punkt Zgłoszeniowo – Koordynujący mieści się w budynku C (parter) Szpitala, ul. Szpitalna 53 b</p> <p>Czynny w dni robocze od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 18.00</p> <p>Informacja telefoniczna: 82 562 34 79.</p>
<p>2.cel szczegółowy Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi</p>	
<p>realizowane zadania</p>	
<p>Prowadzenie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej oraz aktywnego poszukiwania pracy dla osób niepełnosprawnych</p>	<p>Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie realizując przedmiotowe zadanie podejmował w 2019 r. nw. działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) monitorowano rejestrację osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy w celu dopasowania form pomocy dla poszczególnych grup; 2) ustalono profil pomocy dla zarejestrowanych osób bezrobotnych z orzeczonym stopniem niepełnosprawności oraz opracowywano Indywidualne Plany Działania mające na celu zwiększenie szans zatrudnienia; 3) prowadzono indywidualne poradnictwo zawodowe, którym objęto 1 osobę z zaburzeniami psychicznymi; 4) kierowano osoby niepełnosprawne z zaburzeniami psychicznymi do pracy na oferty pracy pozostające w dyspozycji PUP, w wyniku tego działania pracę podjęły 2 osoby.
<p>Pomoc osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w zdobyciu nowych kwalifikacji zawodowych zwiększających szansę na uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej</p>	<p>Upowszechniono informację o projektach współfinansowanych ze środków EFS, realizowanych przez Innych partnerów rynku pracy, adresowanych do osób niepełnosprawnych. W ramach projektów przewidziane było poradnictwo zawodowe, psychologiczne, udział w szkoleniach oraz 3 – 4 miesięcznych stażach. Z terenu miasta Chełm w powyższych działaniach udział wzięła 1 osoba z zaburzeniami psychicznymi uczestnicząc w projekcie „Pełnosprawni na rynku pracy”</p>
<p>Stworzenie osobom niepełnosprawnym szans zatrudnienia i integracji ze środowiskiem zawodowym w miejscu pracy wśród osób z</p>	<p>Organizowano miejsca staży i prac interwencyjnych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.</p> <p>W ramach środków PFRON objęto stażami 10 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy, w tym 4 osoby</p>

upośledzeniem umysłowym	z zaburzeniami psychicznymi z miasta Chełm.
Wspomaganie rozwoju przedsiębiorczości społecznej poprzez określenie predyspozycji zawodowych	Współorganizowano spotkanie dla uczestników Centrum Integracji Społecznej, na którym m.in. promowano ideę ekonomii społecznej, zasady tworzenia przedsiębiorstw społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem spółdzielni socjalnych. Przedstawiane były także informacje dotyczące zatrudnienia wspieranego oraz innych form pomocy, m.in. dla osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności. W 2019 r. żadna osoba z zaburzeniami psychicznymi nie podjęła działalności gospodarczej.
Zachęcanie pracodawców do zatrudnienia osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi na otwartym i chronionym rynku pracy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informowano pracodawców o korzyściach wynikających z zatrudniania oraz z tworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi i zasadach korzystania ze środków PFRON i Funduszu Pracy. 2. Udzielano pracodawcom pomocy w doborze kandydatów do pracy poprzez wydawanie skierowań do pracy, na staż, a także organizację giełd pracy na zgłoszone stanowiska pracy.
Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpracowano z organizacjami pozarządowymi, fundacjami w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych poprzez pomoc w rekrutacji do projektów skierowanych do osób niepełnosprawnych. Upowszechniono informację o projektach współfinansowanych ze środków EFS, realizowanych przez innych partnerów rynku pracy, adresowanych do osób niepełnosprawnych. W ramach projektów przewidziane było poradnictwo zawodowe, psychologiczne, udział w szkoleniach oraz 3 – 4 miesięczne staże. Z terenu miasta Chełm udział wzięły 32 osoby niepełnosprawne z tego 1 osoba z zaburzeniami psychicznymi. 2. W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Integracji, Fundacja Integracja w Warszawie bezpłatnie rozpowszechniano magazyn „Integracja”, (50 sztuk w każdej emisji), który skierowany był do środowiska osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz do osób działających zawodowo na rzecz ludzi niepełnosprawnych. PUP w Chełmie otrzymuje ww. magazyn kwartalnie – 50 egz.
Realizacja projektów finansowanych ze środków EFS z uwzględnieniem udziału osób niepełnosprawnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt pt.: „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie chełmskim i mieście Chełm (IV)” realizowany w ramach PO WER 2014-2020, Oś Priorytetowa 1. Działanie 1.1, Poddziałanie 1.1.1. W projekcie uczestniczyła 1 osoba niepełnosprawna, która została objęta stażem. 2. Projekt pt.: „Nowy start – lepsze jutro (V)” realizowany w ramach RPO WL 2014-2020, Oś priorytetowa 9, Działanie 9.2., Projektem objęto 7 osób niepełnosprawnych z miasta Chełm, w tym 1 osobę z zaburzeniami psychicznymi. Osoby te zostały objęte: stażami – 6 osób, szkoleniami – 1 osoba.

3 cel szczegółowy:
Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy

realizowane zadania

Powołanie Lokalnego Zespołu Koordynującego realizację Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Chełm na lata 2016 – 2020

Zgodnie z wytycznymi Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, Zarządzeniem Nr 450/12 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 01 czerwca 2012r. powołany został Lokalny Zespół Koordynujący realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Chełm oraz Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Chełm na lata 2012 – 2015. W skład zespołu weszli przedstawiciele placówek z terenu miasta Chełm, realizujących zadania z zakresu ochrony zdrowia psychicznego:

- 1) Urzędu Miasta Chełm,
- 2) Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie,
- 3) Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Chełmie,
- 4) Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Chełmie,
- 5) Zespołu Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie,
- 6) Zespołu Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 2 w Chełmie,
- 7) Miejskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie,
- 8) Środowiskowego Domu Samopomocy w Chełmie,
- 9) Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie,
- 10) Miejskiego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Chełmie,
- 11) Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Chełmie.

W roku 2015 zmieniono skład osobowy Zespołu. Nowa edycja programu na lata 2016-2020 spowodowała powołanie nowego Zespołu, składającego się również z przedstawicieli instytucji działających w obszarze zdrowia psychicznego wymienionych powyżej. Efektem współdziałania Zespołu w 2019r. była m.in. konferencja **Chełmskie Forum na Rzecz Ochrony Zdrowia Psychicznego „Życie bez barier”**.

Monitorowanie programu poprzez opracowywanie przez Lokalny Zespół Koordynujący corocznej informacji z realizacji Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego

W roku 2019 opracowana została informacja z realizacji Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm na lata 2016 – 2020 za 2018 rok. Informacja była przedmiotem obrad Komisji oraz Sesji Rady Miasta Chełm w miesiącu maju 2019 r., która została zaopiniowana pozytywnie.

III. PODSUMOWANIE

Podstawowym wskaźnikiem stanu zdrowia psychicznego jest rozpowszechnienie zaburzeń psychicznych rejestrowanych w placówkach psychiatrycznej opieki zdrowotnej.

Jak wynika z danych przekazanych przez Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Chełmie w roku 2019 opieką specjalistyczną Poradni Zdrowia Psychicznego z powodu zaburzeń psychicznych zostało objętych 1646 osób zamieszkałych na terenie miasta Chełm. Największą liczbę schorzeń stanowią według rozpoznania zasadniczego wymienione poniżej:

- 1) zaburzenia nerwicowe związane ze stresem i somatoformiczne (F40 – F48) – 406 przypadków,
- 2) schizofrenia (F20) – 265 osób leczonych,
- 3) zaburzenia organiczne (F00 – F09) – 247 osób leczonych,
- 4) depresje nawracające i zaburzenia dwubiegunowe (F 31 i F 33) – 218,
- 5) inne zaburzenia nastroju (afektywne) (F 34 - F 39) – 190,
- 6) epizody afektywne (F 32) – 93,
- 7) upośledzenie umysłowe (F 70 – F79) – 81,
- 8) specyficzne zaburzenia osobowości (F 60) – 27.

Analizując dane dotyczące leczenia szpitalnego mieszkańców miasta Chełm, w latach 2008 – 2015 zauważalny był z roku na rok znaczny wzrost hospitalizacji spowodowanych zaburzeniami psychicznymi i zaburzeniami zachowania natomiast w od roku 2016, liczba osób leczonych na oddziale psychiatrycznym szpitala systematycznie spada. W roku 2019 roku liczba pacjentów oddziału psychiatrycznego wynosiła 299 osób z terenu miasta Chełm, w tym:

- 1) 114 z powodu zaburzeń psychicznych związanych z alkoholem,
- 2) 79 z powodu schizofrenii,
- 3) 18 z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania spowodowanych naprzemiennym przyjmowaniem środków psychoaktywnych,

- 4) 14 z powodu zaburzeń afektywnych dwubiegunowych,
- 5) 12 z powodu reakcji na ciężki stres i zaburzenia adaptacyjne,
- 6) 11 z powodu specyficznych zaburzeń osobowości,
- 7) 10 z powodu otępień bliżej nie określonych.

Analizując dane dotyczące leczenia szpitalnego i spadku liczby hospitalizacji z powodu zaburzeń psychicznych nasuwa się wniosek, iż taka sytuacja spowodowana jest funkcjonowaniem innych form leczenia pacjentów psychiatrycznych. Na uwagę zasługuje fakt, iż w Zespole Leczenia Środowiskowego w roku 2019 leczonych było 204 pacjentów, a pomocą Oddziału Dziennego Psychiatrycznego objęto 69 osób.

Dane statystyczne udostępnione przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Chełmie, przedstawione w poniższej tabeli wskazują, iż wskaźniki wydanych orzeczeń o niepełnosprawności (osoby do 16 roku życia), na przestrzeni lat 2010 – 2015 miały tendencje spadkowe, w roku 2016 i 2017 nastąpił wzrost liczby wydanych orzeczeń o niepełnosprawności z powodu zaburzeń psychicznych (01 – U – upośledzenia umysłowe, 02 – P – choroby psychiczne), natomiast w latach 2018 – 2019 obserwujemy spadek liczby wydanych orzeczeń z tego powodu.

Tabela nr 1: Liczba orzeczeń o niepełnosprawności wg przyczyny niepełnosprawności

Przyczyny niepełnosprawności	Liczba wydanych orzeczeń (osoby do 16 r.z.)								
	2010r.	2012r.	2013r.	2014.	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
01-U- Upośledzenia umysłowe	13	10	10	10	7	5	6	8	5
02 – P- choroby psychiczne	26	17	17	13	6	19	14	5	9
Pozostałe schorzenia	95	76	87	94	98	88	73	92	74

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Natomiast liczby wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (osoby powyżej 16 roku życia), zawarte w tabeli nr 2, z powodu zaburzeń psychicznych (01 – U – upośledzenia umysłowe, 02 – P – choroby psychiczne), na przestrzeni lat 2010 – 2016 są bardzo zróżnicowane (skokowe), w roku 2017 w stosunku do roku poprzedniego nastąpił spadek liczby wydanych orzeczeń, natomiast w roku 2018 nastąpił znaczny wzrost liczby wydanych orzeczeń z powodu zaburzeń psychicznych, jak również z powodu innych schorzeń. W roku 2019 liczba wydanych orzeczeń w stosunku do roku poprzedniego jest na podobnym poziomie zarówno z powodu zaburzeń psychicznych jak również z innych powodów

Tabela nr 2 : Liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wg przyczyny niepełnosprawności

Przyczyny niepełnosprawności	Liczba wydanych orzeczeń (osoby powyżej 16 r.z)								
	2010r.	2012r.	2013r.	2014r.	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
01-U- Upośledzenia umysłowe	30	11	18	11	21	9	6	10	13
02 – P- choroby psychiczne	196	149	142	98	150	134	28	112	108
Pozostałe schorzenia	1238	1086	1041	1008	1287	1007	269	1152	985

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Bezpłatną pomoc dla dzieci i młodzieży z miasta Chełm borykającej się z trudnościami z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ramach Zespołu Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie świadczą:

- 1) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Nr 1 w Chełmie, pomocą której objęto w 2019 r. 79 osób,
- 2) Zespół Socjoterapii, z zajęć którego skorzystało w 2019 r. 86 dzieci z różnymi trudnościami (we wszystkich przypadkach był to więcej niż jeden problem),
- 3) Zespół Rewalidacyjno – Terapeutyczny Dla Dzieci z Autyzmem, z pomocy którego skorzystało 51 dzieci.

Ponadto działająca w strukturach Zespołu Wychowania i Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej Nr 2 w Chełmie Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna

Nr 2 w 2019 r. objęła pomocą 78 dzieci zamieszkałych na terenie miasta z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania oraz 276 dzieci z powodu innych trudności.

Podsumowując kolejny rok realizacji Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chełm należy ponownie podkreślić, iż stałym i mocnym punktem jego realizacji jest zadanie pn.: Chełmskie Forum Na Rzecz Ochrony Zdrowia Psychicznego – Życie bez barier. Tematy poruszane podczas Forum co roku skupiają duże grono osób, zarówno przedstawicieli placówek działających w obszarze ochrony zdrowia psychicznego, jak również przedstawicieli placówek oświatowo – wychowawczych, szkół, a także innych osób zainteresowanych tematyką zdrowia psychicznego.

Od roku 2017 podejmowane są działania w kierunku profilaktyki uzależnień czynnościowych. W roku 2019 dwa zadania z tego zakresu zrealizowała Szkoła Podstawowa Nr 5 w Chełmie, jedno zadanie skierowane do podopiecznych Świetlicy Środowiskowej zrealizował Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Chełmie oraz jedno zadanie z tego zakresu zrealizował Zespół Wychowania i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej Nr 1 w Chełmie.

Należy tutaj nadmienić, iż w roku 2019 w porównaniu do lat poprzednich miejski jednostki organizacyjne (mjo) wykazały większą potrzebę realizacji zadań z zakresu Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego i podjęły się ich realizacji w oparciu o zasady finansowania zadań przyjęte Zarządzeniem nr 112/19 Prezydenta Miasta Chełm z dnia 11 marca 2019r. W roku 2018 mjo zrealizowały dwa zadania, w roku 2019 sześć zadań programowych.

Podkreślenia wymaga fakt prowadzenia przez Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Chełmie obok Oddziału Psychiatrycznego i Poradni Zdrowia Psychicznego nowych form leczenia: Zespołu Leczenia Środowiskowego, Oddziału Dziennego Psychiatrycznego oraz Hostelu dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które od 01 listopada 2018 r. zostały włączone w struktury Centrum Zdrowia Psychicznego, zapewniając pacjentom dostęp do specjalistycznego leczenia adekwatnie do indywidualnych potrzeb, czego dowodzą przytaczane dane liczbowe w tym zakresie.

Należy również dodać, iż fundamentalnym elementem systemu wsparcia dla osób zaburzonych psychicznie oraz potrzebujących pomocy w kryzysie na terenie miasta

Chelń jest Środowiskowy Dom Samopomocy w Chelmie oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chelmie.

Podsumowując realizację zarówno Programu Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chelń na lata 2018 – 2020, jak również Programu Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego w Mieście Chelń na lata 2016 – 2020 za rok 2019, należy uznać, iż założenia w nich zawarte są realizowane. Zadania wpisane do programów dają również realną możliwość podjęcia konkretnych działań przez jednostki będące ich adresatami, w zależności od ich indywidualnych potrzeb, przy wsparciu ze środków budżetu miasta Chelń.

II ZASTĘPCA PREZIDENTA
MIASTA CHEŁŃ
Dariusz Cieslik

Zastępca Dyrektora Departamentu

Edyta Dąbska